

РЕШЕНИЕ

№ 261

гр. София, 25 април 2024 г.

ВИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, I НО, в публично заседание на двадесет и четвърти ноември през две хиляди и двадесет и трета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: МИНА ТОПУЗОВА
ЧЛЕНОВЕ: РУЖЕНА КЕРАНОВА
ДЕНИЦА ВЪЛКОВА

при секретаря.....Елеонора Михайлова.....и в присъствието на прокурора.....Тома КОМОВ.....изслуша докладваното от съдия Топузова касационно дело № 931 по описа за 2023г.

Производството е образувано по касационен протест на прокурор при апелативна прокуратура гр. София срещу решение № 278 от 13.07.2023г., постановено по внохд № 586/23г. по описа на Софийски апелативен съд.

Релевират се касационни основания по чл.348, ал.1, т.1 и т.2 от НПК. Твърдението за допуснато съществено нарушение на процесуални правила според подалия протеста прокурор се изразява в неправилна интерпретация на събраните по делото доказателства, както и за нарушения по чл.13 от НПК. Последното се свързва с пропуск на въззивния съд да проведе очна ставка между двете групи свидетели по делото, както и между свидетелите и подсъдимия О. С. относно обстоятелството дали последният е получил процесните суми по пункт 3 (100 000 лв.) и пункт 4 (150 000 лв.) от обвинението. Акцент е поставен и върху съображенията, че събраните косвени доказателства в тяхната последователност водят до единствено възможния извод, че подсъдимият е получил посочените парични суми от св. Ц. В., чрез свидетелите Л. и И., което изключвало възможността да са предмет на заем. Това следвало да се третира като доход, увеличаващ имуществото на данъчно задълженото лице, наложило задължението на подсъдимия да го декларира в годишните си данъчни декларации за 2013г. и 2014г. Недекларирайки го, подсъдимият С. избегнал установяване на данъчни задължения в общ размер от 25 000 лв. В подкрепа на обвинителната теза се сочат показанията на св. Л., че в дневните отчети за предадените на определени лица суми се отбелязвал крайният получател, а не евентуалният им приносител, което изключвало възможността подсъдимият да е само приносител на паричните средства, предназначени за трето лице; обстоятелството, че св. В. не искал при предаване на тези суми да бъде издаван ордер, разписка или какъвто и да е друг документ, доказващ предоставянето им и основанийето, на което са предадени. С това според прокурора бил нарушен и законът. Предлага се отмяна на атакувания съдебен акт и връщане на делото на въззивния съд за ново разглеждане.

Прокурорът от ВП не поддържа протеста, като заявява, че въззивното решение е правилно и законосъобразно, тъй като не е доказано по несъмнен начин подсъдимият да е извършил инкриминираното деяние по чл.255, ал.3 вр. чл. 26 от НК. Счита, че от една страна е правилна преценката на съда, че на 06.08.2013г. и на 18.03.2014г. подсъдимият е получил от св. Ц. В. съответно сумите от 100 000 лв. и 150 000 лв., което обстоятелство било безспорно установено по делото. От друга страна, обаче, не било установено основанието, на което тези суми били предадени на подсъдимия от касата на „Фирмата“ на В..

Защитникът на подсъдимия О. Б. С. – адв. Х. К., моли за оставяне без уважение на протеста по пункт 3 и 4 от обвинителния акт. Счита решението на апелативния съд за правилно и законосъобразно, за което излага подробни съображения за липса на доказателства, които да подкрепят обвинителната теза.

В последната си дума подсъдимият О.Б. С. моли за потвърждаване на въззивното решение.

Върховният касационен съд, за да се произнесе, взе предвид следното:

С присъда № 260004 от 10.02.2023г., постановена по нохд № 1846/18г. по описа на Софийски градски съд, подсъдимият О. Б. С. е признат за невиновен в това, че в периода от 01.01.2012г. до 16.04.2015г., в гр. София, ТД на НАП „Младост“, при условията на продължавано престъпление, да е избегнал установяване на данъчни задължения в особено големи размери, представляващи данък върху доходите на физическите лица в размер на 27 045.61 лв., като не подал декларация и затаил истина в подадени декларации, както следва:

1. За времето от 01.01.2012г. до 30.04.2012г., в гр. София, ТД на НАП „Младост“, избегнал установяване на данъчни задължения в размер на 533.19 лв., като не подал данъчна декларация по чл.50 от ЗДДФЛ, за доходи от други източници по смисъла на чл. 35, т. 6 от ЗДДФЛ в размер на 5 331.91 лв.;

2. На 15.02.2013г., в гр.София, ТД на НАП „Младост“, избегнал установяване на данъчни задължения в размер на 1 512.42 лв., като затаил истина в данъчна декларация по чл. 50 от ЗДДФЛ, с вх. № 22439130074334, където в част IV, ред 5 не декларира доходи от други източници по смисъла на чл. 35, т. 6 от ЗДДФЛ в размер на 14 314.18 лв.;

3. На 07.03.2014г., в гр.София, ТД на НАП „Младост“, избегнал установяване на данъчни задължения в размер на 10 000.00 лв., като затаил истина в данъчна декларация по чл.50 от ЗДДФЛ, с вх. № 224391400130830, където в част IV, ред 5 не декларира доходи от други източници по смисъла на чл. 35, т. 6 от ЗДДФЛ в размер на 100 000.00 лв., получени на ръка в гр. София на 06.08.2013г. от Ю. Й.И.

4. На 16.04.2015г. в гр.София, ТД на НАП „Младост“, избегнал установяване на данъчни задължения в размер на 15 000.00 лв., като затаил истина в данъчна декларация по чл.50 от ЗДДФЛ, с вх. № 224391500531363, където в част III, ред 6 не декларира доходи от други източници по смисъла на чл.35, т.6 от ЗДДФЛ в размер на 150 000.00 лв., получени на ръка в гр.София на 18.03.2014г. от Ю. Й. И., поради което и на основание чл. 304 от НПК е оправдан по повдигнатото му обвинение по чл. 255, ал. 3, вр. ал.1, т.1 и т. 2, вр. чл. 26, ал.1 от НК.

По протест на прокурор от Софийска градска прокуратура по пункт 3 и пункт 4 от обвинението било образувано внохд № 586/23г. по описа на Софийски апелативен съд.

С решение № 278 от 13.07.2023г. въззивният съд потвърдил изцяло първоинстанционната присъда.

Така очертаното процесуално развитие на делото предопределя пределите на касационната проверка само по отношение на обвинението по пунктове 3 и 4 от обвинителния акт, за които е бил подаден въззивен и съответно касационен протест. Протестът на прокурора от апелативната прокуратура е подаден в законния срок за обжалване и е допустим. Разгледан по същество е неоснователен.

Не са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, свързани със събирането и оценката на доказателствата от въззивния съд, за каквито се твърди в протеста. В производството пред първоинстанционния съд са били събрани всички относими доказателства в максимално възможния обем, а с въззивния протест не е било отправяно искане за събиране на други доказателства, поради което съображението за нарушение на принципите за всестранно и обективно изследване на доказателствата и разкриване на обективната истина се явява голословно. Събраният по делото доказателствен материал е анализиран в неговата цялост, а доказателствата са тълкувани според действителното им съдържание. Въззивният съд се е солидаризирал с възприетата от първата инстанция фактическа обстановка, което не сочи на процесуално нарушение, а на липса на спор по установените факти.

От анализа на доказателствената съвкупност е установено по несъмнен начин, че на инкриминираните дати по пункт 3 и пункт 4 от обвинението подсъдимият С. е получил сумите от 100 000 лв., респ. 150 000 лв. в брой от св. Ю. И.. В производството пред първата инстанция е назначена тройна съдебно-счетоводна експертиза със задача да установи съответствието на декларираните от подсъдимия и неговата съпруга доходи за периода от 01.01.2010г. до 31.12.2014г. с направените разходи, както и дали има недеklarирани доходи (л.250, том II на нохд), поради непълно заключение на съдебно-счетоводната експертиза от досъдебното производство (л.35 – 40 от т. I на ДП), продиктувано от формулираната задача – за изследване на доходите само на подсъдимия. Във въззивното решение апелативният съд се е солидаризирал със становището на СГС, с което е ценено с доверие заключението на тройната съдебно-счетоводна експертиза – че няма несъответствие между декларираните доходи и разполагаеми наличности в режим семейна имуществена общност, и направените разходи от подсъдимия и неговата съпруга през инкриминирания период. С оглед на това и поради неувеличаване на патримониума на подсъдимия с конкретните инкриминирани доходи по пункт 3 и пункт 4 от обвинението, отнасящи се до данъчните 2013 и 2014г., не е възникнало задължение за внасяне на данък върху тях. Това е така, тъй като, както е установил и въззивният съд, не са налице категорични и безспорни доказателства, които да аргументират извод, че посочените парични суми от касата на „Фирмата“ (наименование, което според обвинителния акт визира „групата на контролирани от Ц. В. фирми“) действително са били получени в патримониума на О. С., като физическо лице, за да следва да се включат във формирането на облагаемата годишна данъчна основа за 2013 и за 2014г. и да се декларира от подсъдимия като източници на доходи по чл. 35, т. 6 от ЗДДФЛ.

Не отговаря на действителното положение и твърдението за избиращо кредитиране на гласни доказателствени средства. Във въззивното решение апелативният съд е извършил собствен анализ и съпоставка на съдържанието на свидетелските показания както помежду им, така и със събрания по делото по реда на НПК доказателствен материал. Относно обстоятелствата, свързани с предаването на инкриминираните суми на подсъдимия С. са открити две групи противостоящи си гласни доказателствени източници – от една страна обясненията на подсъдимия и показанията на св. Ц. В., разпитан по делегация в изпълнение на съдебна поръчка до компетентните съдебни власти на Република Сърбия, а от друга показанията на служителите във „Фирмата“ Б. Л. (гл. счетоводител) и Ю.И. (касиер във Ф.-С до 2014г.). На стр.10 – 12, 14 от мотивите на въззивното решение е извършена съпоставка на съдържанието им, като са изложени ясни съображения защо съдът кредитира втората група гласни доказателствени средства и не дава вяра на първата. Изтъкнатите в протеста съображения за допуснато съществено процесуално нарушение, свързано с непровеждането на очна ставка за изясняване на противоречията, не могат да бъдат споделени. От принципна гледна точка извършването на това процесуално действие е предвидено само като възможност (арг. от чл.143, ал.1 от НПК), а в конкретния случай е лишено от смисъл, тъй като съдебните инстанции са дали вяра именно на посочените от прокуратурата свидетели Л. и И., като са приели, че паричните суми по п. 3 и п.4 от обвинението са били предадени на подсъдимия С.. Провеждането на очна ставка не би довело до запълване на доказателствената празнота относно основанието, на което посочените суми са били предадени на подсъдимия, тъй като, както е изтъкнал въззивният съд в мотивите си - никой от свидетелите не се е ангажирал с информацията относно това (стр.14 от решението). Липсата на доказателства за основанието за придобиване на инкриминираните суми, както и на такива кой е крайният получател на средствата, не позволяват да бъде направен категоричен и несъмнен извод, че същите е следвало да се включат във формирането на облагаемата годишна данъчна основа за годините 2013 и 2014 и да се декларират от подсъдимия като източник на доходи по чл. 35, т. 6 вр.чл.10, ал.1, т. 6 от ЗДДФЛ.

Тъй като е недопустимо осъждането да почива на предположение (че „получените на ръка суми „не могат да бъдат друго, освен доход“, стр. 15 от въззивния съдебен акт), касационният съд намира, че въз основа на приетите от двете инстанционни съдилища факти съставят на апелативния съд е направил обоснован извод за липса на осъществено от подсъдимия престъпление по чл.255, ал.3 вр. ал.1, т.2 вр. чл.26, ал.1 от НК. В тази връзка, ВКС напълно се солидаризира и с изложените от въззивния съд съображения за тежестта на доказване, която не може да бъде прехвърляна върху подсъдимия, тъй като обратното би противоречало на основен принцип от наказателно - процесуалното право и в частност на разпоредбата на чл.103 от НПК. Вярно е, че няма изискване с какви доказателства следва да се установи виновността и авторството на подсъдимия - преки или косвени, но тяхната съвкупност следва да доведе до един-единствен извод, който да изключва каквато и да било колебания относно авторството на деянието.

Предвид на това и на основание чл.354, ал.1, т.1 от НПК, ВКС, I НО,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 278 от 13.07.2023г., постановено по внохд № 586/23г. по описа на Софийски апелативен съд.
Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.